

I. YALPI HUDUDIY MAHSULOT

Dastlabki ma'lumotlarga ko'ra, 2024-yil yanvar-dekabr oylarida Buxoro viloyatining ishlab chiqarilgan yalpi hududiy mahsulot (keyingi o'rinnarda YAHM) ning hajmi 71 560,4 mlrd. so'mni tashkil etdi va 2023-yilning yanvar-dekabr oylari bilan taqqoslaganda 106,6 foizga o'sdi.

O'zbekiston Respublikasi bo'yicha YAHMning shakllanishida Buxoro viloyatining qo'shgan hissasi 4,9 foizga yetdi.

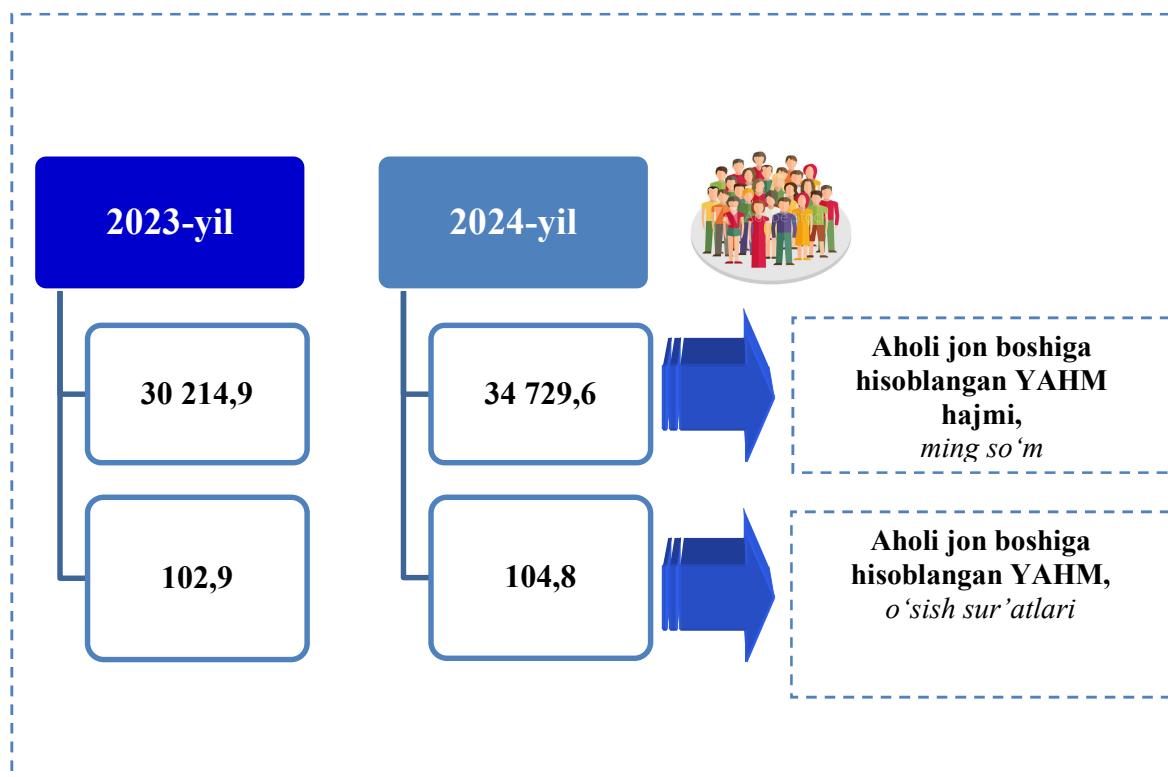
2023-2024- yillarning yanvar- dekabr oylarida iqtisodiy faoliyat turlari

		<i>Mlrd. so'm</i>		<i>o'tgan yilning mos davriga nisbatan % da</i>
		<i>2023-yil</i>	<i>2024-yil</i>	
	I. YAHM	61 242,6	71 560,4	106,6
<i>shu jumladan:</i>				
	Tarmoqlarning yalpi qo'shilgan qiymati	59 164,8	69 968,4	106,6
	Mahsulotlarga sof soliqlar	2 077,8	1 592,0	106,8
	II. Tarmoqlarning yalpi qo'shilgan qiymati	56 164,8	69 968,4	106,6
	Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi	22 148,2	24 460,8	102,7
	Sanoat (qurilishni qo'shgan holda)	16 957,1	20 808,8	109,3
	sanoat	11 315,0	13 906,3	106,4
	qurilish	5 642,1	6 902,5	114,9

Buxoro viloyatining ijtimoiy-iqtisodiy holati

		Mlrd. so‘m		o‘tgan yilning mos davrige nisbatan % da
		2023-yil	2024-yil	
Xizmatlar		20 059,5	24 698,8	108,6
	savdo, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar	7 552,4	9 258,2	112,1
	tashish va saqlash, axborot va aloqa	3 108,2	3 901,3	111,0
	boshqa xizmat tarmoqlari	9 398,9	11 539,3	105,0

Aholi jon boshiga hisoblangan YAHM 34 729,6 ming so‘mni tashkil etdi va bu ko‘rsatkich o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 104,8 foizga yuqoridir.

Hudud iqtisodiyotining barcha tarmoqlarida yaratilgan yalpi qo'shilgan qiymat (YAQQ) hajmi umumiyligi YAHMning 97,8 foizini, mahsulotlarga sof soliqlar esa 2,2 foizini tashkil etdi.

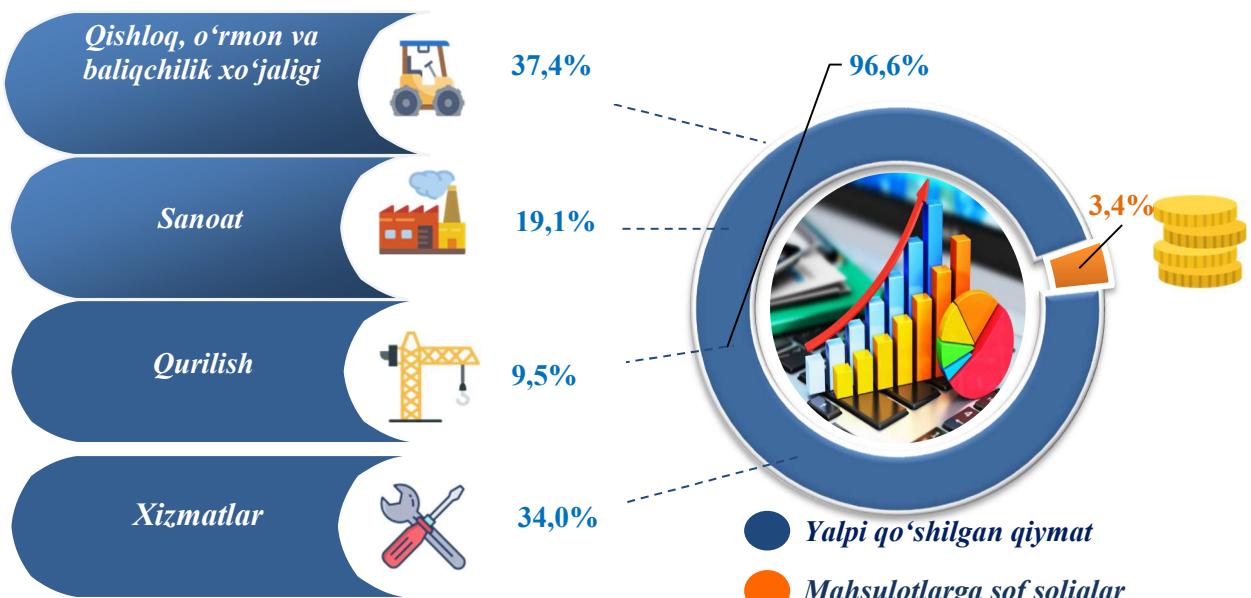
Hisobot davrida qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligining YAHMning tarmoqlari bo'yicha tarkibidagi ulushi 35,0 foizni, sanoat tarmog'inining ulushi 19,9 foizni, qurilish sohasida 9,9 foizni va xizmatlar sohasi 35,2 foizni tashkil qildi.

		2023-2024- yillarning yanvar-dekabr oylarida iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha YAHM tarkibi (jamiga nisbatan % da)	
		2023- yil	2024- yil
I. YAHM			
		100,0	100,0
<i>shu jumladan:</i>			
	Tarmoqlarning yalpi qo'shilgan qiymati	96,6	97,8
	Mahsulotlarga sof soliqlar	3,4	2,2
II. Tarmoqlarning yalpi qo'shilgan qiymati		100,0	100,0
	Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi	37,4	35,0
	Sanoat (qurilishni qo'shgan holda)	28,6	29,8
	sanoat	19,1	19,9
	qurilish	9,5	9,9
Xizmatlar		34,0	35,2
	savdo, yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar	12,8	13,2
	tashish va saqlash, axborot va aloqa	5,3	5,6
	boshqa xizmat tarmoqlari	15,9	16,4

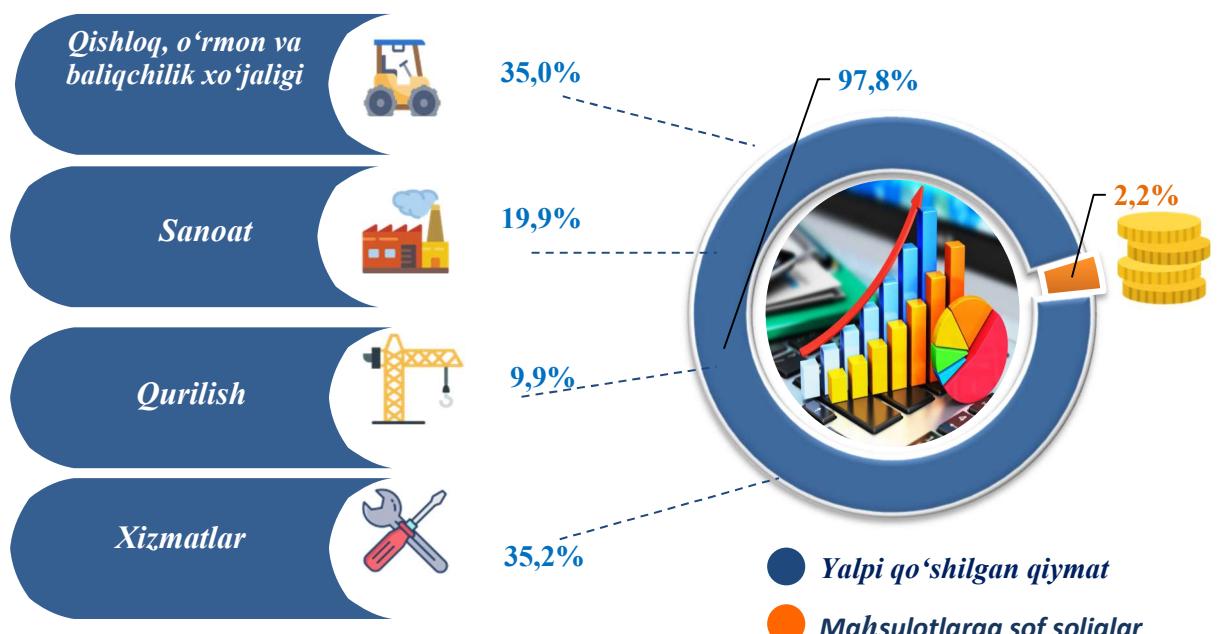

2023-2024- yillarning yanvar-dekabr oylarida iqtisodiy faoliyat
turlari bo'yicha YAHM tarkibi
(jamiga nisbatan % da)

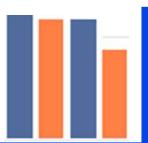
2023- yil

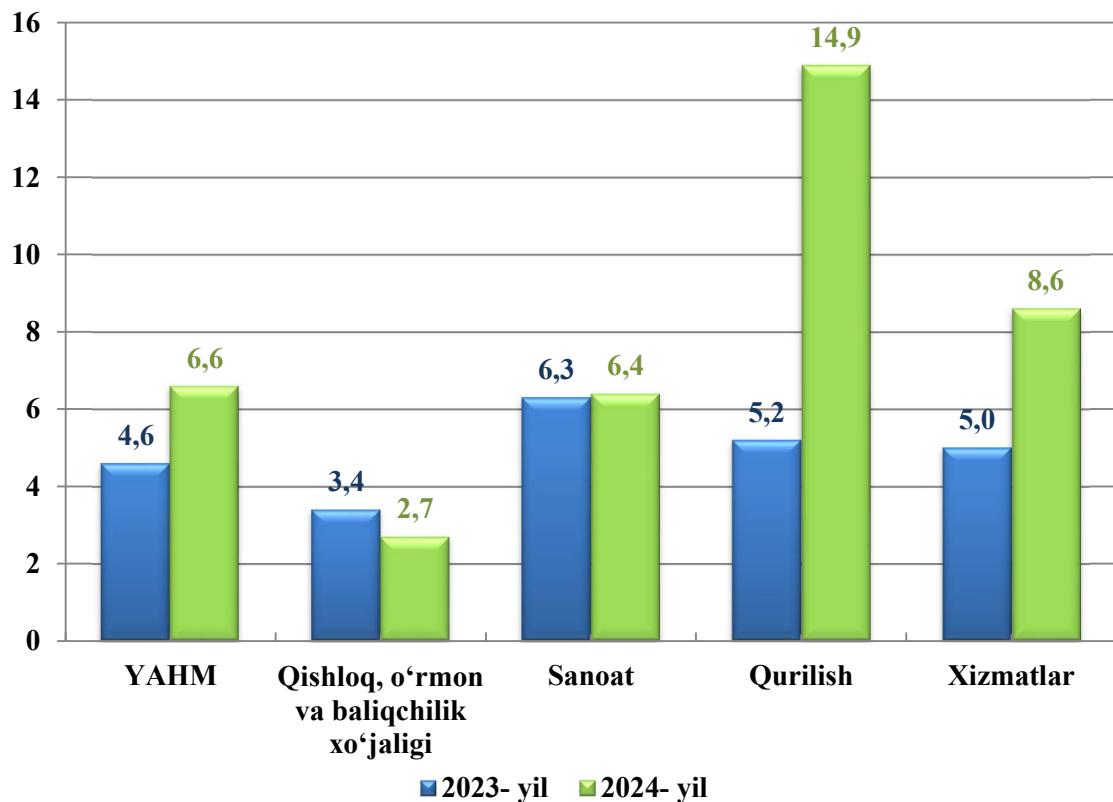
2024- yil

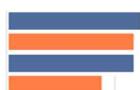
YAHMning o'sishi hudud iqtisodiyotining asosiy tarmoqlaridagi ijobjiy o'sish sur'atlari bilan bog'liqdir. O'sish sur'atlari qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligida 102,7 foiz (YAHMning tarmoqlar bo'yicha tarkibidagi ulushi (35,0 foiz), sanoatda 106,4 foiz (19,9 foiz), qurilishda 114,9 foiz (9,9 foiz), xizmatlar sohasida 108,6 foizni (35,2 foiz) tashkil etdi.

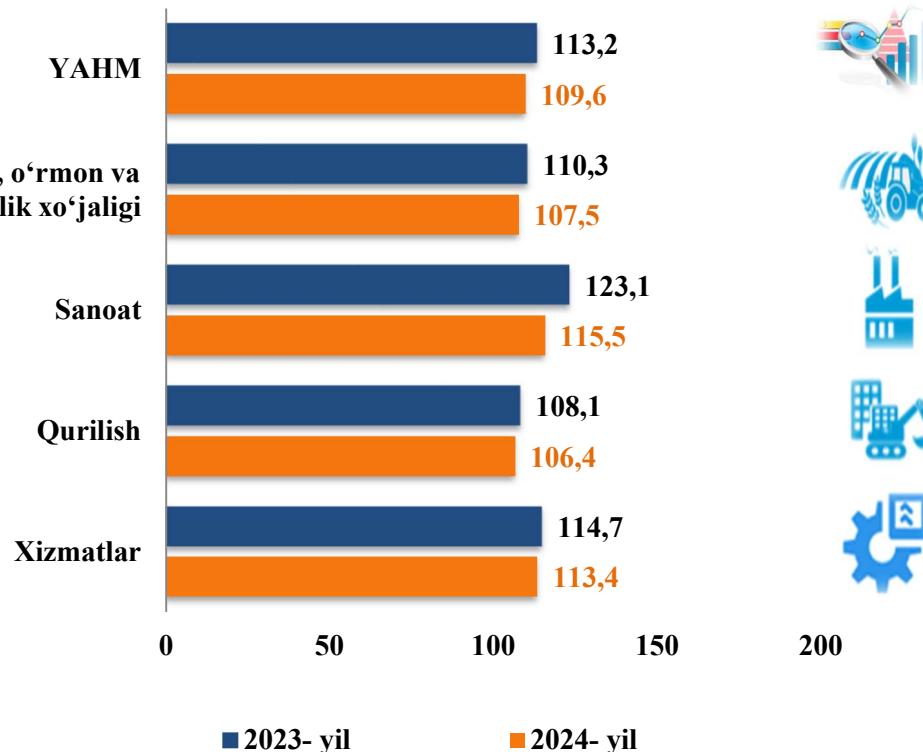
**2023-2024- yillarning yanvar-dekabr oylarida YAHMning iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha mutlaq o'sish sur'atlari
(o'tgan yilning mos davriga nisbatan % da)**

2024-yilga YAHM deflyatori indeksi 2023-yildagi narxlarga nisbatan 109,6 foizni tashkil etdi. YAHM deflyatori indeksining eng yuqori ko'rsatkichlari xizmatlar sohasida 113,4 foiz va sanoat sohasida 115,5 foiz qayd etildi.

**2023-2024- yillarning yanvar-dekabr oylarida YAHMning
iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha deflyator indeksi
(o'tgan yilning mos davriga nisbatan % da)**

**2023-2024- yillarning yanvar-dekabr oylarida Kichik
biznesning hajmi va YAHMdagi ulushi
(jamiga nisbatan %da)**

Yil	Kichik biznesning hajmi (mlrd so'm)	YAHMdagi ulushi (%)
2023- yil	• 42 892,1 mlrd so'm	• 72,5 %
2024- yil	• 51 080,7 mlrd so'm	• 73,0 %

2024- yilning yanvar-dekabr oylarida kichik tadbirkorlik 51 080,7 mlrd so'm (2023- yilning yanvar-dekabr oylarida 42 892,1 mlrd so'm) ni tashkil qildi. YAHMdagi ulushi 73,0 % (2023- yilning yanvar-dekabr oylarida 72,5 %) ni tashkil etdi.

Kichik tadbirkorlikning YAHMdagi ulushining o'tgan yilning mos davriga nisbatan ko'payishi yirik korxonalar ulushining kamayishi bilan bog'liq.

Statistik ko‘rsatkichlarga izohlar

Yalpi hududiy mahsulot – milliy hisoblar tizimining asosiy ko‘rsatkichi bo‘lib, muayyan davrda mintaqaning iqtisodiy hududida joylashgan rezident-institutsional birliklar ishlab chiqarish faoliyatining yakuniy natijasini ifodalaydi.

Aholi jon boshiga Yalpi hududiy mahsulot – muayyan davrda joriy narxlardagi Yalpi hududiy mahsulot hajmini mamlakat (hudud)ning o‘rtacha aholisi soniga bo‘lish orqali aniqlanadi.

Yalpi qo‘silgan qiymat – ishlab chiqarilgan tovarlar va xizmatlar qiymati (ishlab chiqarish) hamda ishlab chiqarish jarayonida to‘laligicha iste’mol qilingan tovarlar va xizmatlar qiymati (oraliq iste’mol) o‘rtasidagi farq orqali aniqlanadi.

Mahsulotlar uchun soliqlar – tovar yoki xizmatning bir birligiga, ya’ni rezidentlar tomonidan ishlab chiqariladigan, sotiladigan yoki import qilinadigan tovarlar va xizmatlarning miqdori yoki qiymatiga mutanosib tarzda solinadigan soliqlar. Ularga qo‘silgan qiymat solig‘i, aksizlar, eksport va import uchun soliqlar hamda boshqalar kiradi.

Mahsulotlar uchun subsidiyalar – davlat budgetidan tovarlar yoki xizmatlarning bir birligiga, ya’ni rezidentlar tomonidan ishlab chiqariladigan, sotiladigan yoki import qilinadigan tovarlar va xizmatlarning miqdori yoki qiymatiga mutanosib tarzda to‘lanadigan mablag‘lar (subsidiyalar).

Mahsulotlar uchun sof soliqlar mahsulotlar uchun soliqlardan mahsulotlar uchun subsidiyalarni ayirish orqali aniqlanadi.

Yalpi hududiy mahsulot fizik hajm indeksi (o‘sish sur’ati) doimiy narxlarda, ya’ni o‘tgan yilning mos davri narxlarida hisoblangan hisobot davri Yalpi hududiy mahsulotni (real Yalpi hududiy mahsulot), joriy narxlardagi o‘tgan yilning mos davri Yalpi hududiy mahsulotga nisbati orqali hisoblanadi.

Yalpi hududiy mahsulot deflyator indeksi - iqtisodiyotda narxlarning o‘rtacha o‘zgarishini ifodalaydi va nominal Yalpi hududiy mahsulotning (joriy narxlardagi hisobot davri Yalpi hududiy mahsulot) real Yalpi hududiy mahsulotga nisbati orqali hisoblanadi.